

Wkeest toch
BOLWERK!

Bolwerk
BOL-
WERK

Bolwerk
BOL-
WERK

BOLWERK

72.

OBRECHT

**DE WEG NAAR HET
GOEDE BOEK!..**

Alle goede boeken vindt U bij ons in voorraad.
Loopt U zo nu en dan eens binnen.

BOEKHANDEL OBRECHT

A.J.M. v.d. WAART

Willemsparkweg 74
telefoon: 79.02.33 Amsterdam - Zuid

**I
N
S
T
I
T
U
U
T**

ANNO
1913

C H O E V E R S

EENJARIGE BEROEPSOPLEIDINGEN :

SECRETARESSE, ASS.-SECRETARESSE, RECEPTIONISTE,
STENOTYPISTE. (EUROPEES SECRETARESSE: 2 JAAR)

DIVERSE CURSUSSEN :

MODERNE TALEN (BEGINNERS, GEVORDERDEN;
HANDELSCORRESPONDENTIE, CONVERSATIE)
STENO, TYPEN, BOEKHOUDEN, M. B. A., MIDDENSTAND, ETC.

Vraagt prospectus - Adviezen zonder verplichting

VAN BAERLESTRAAT 11-13 TELEF 72 31 28 - 72 71 56 AMSTERDAM-Z.

SPORTING GOODS CY N.V.

DIR. H. EILERS

48, CORN. SCHUYTSTRAAT
AMSTERDAM

De leverancier van het
PIUS X schooltenu !!

TELEFOON 79 67 57

bolwerk

OFFICIEEL SCHOOLORGaan VAN HET PIUS X - LYCEUM

EINDREDAKTIE:

piet jonkergouw
leo plasman

REDAKTIE:

karin brian
jos koning
gerard williams
andré polfliet

SPORTREDAKTIE:

ronny zehenpfenning
adri de jong

TEKENSTAF:

ine bosma
ton frederiks
theo van lent

MENTOREN:

dr. j. van loenen
pater rurup *)
drs. siewe *)

redactioneel

In dit nummer, hoogstwaarschijnlijk tot opluchting van vele eerste klassers, 'slechts' twee bladzijden Vietnam.

We vragen de aandacht speciaal voor pagina 26 en ook voor pagina 6, waarop vragen gesteld worden die wij graag door velen beantwoord zouden zien.

We willen de heren Slomp en Van Loenen, die resp. 40 en 25 jaar bij het onderwijs zijn, van harte feliciteren, en we wensen hun eveneens van harte een verdubbeling van deze aantallen jaren bij het onderwijs toe.

Ondergetekende is met oud-hoofdredakteur P. d. H. een weddenschap aangegaan. P. zal de gehele redactie trakteren als er dit schooljaar in totaal zeven of meer Bolwerken uitkomen. Hij kwam tot vier nummers, wij hopelijk tot acht. Alleen al met de binnengekomen liefdesgedichten zouden we een heel nummer kunnen vullen; terwille van de veelzijdigheid zullen we dit echter wel laten.

Rest ons, iedereen veel devotie toe te wensen voor de komende zondag. lp.

---

*) Vraag: Wie van de twee. Antw.: Weten wij veel, vraag het aan Lita.

Pius 10- top 10

De overweldigende deelname van 4 heeft bij ons de vraag doen rijzen, of er nog tieners op het Pius X zitten; neemt niet weg, dat dit nog altijd het op één na hoogste aantal deelnemers was, dat ooit bij de Pius X Top Tien werd bereikt. In ieder geval, ... hier is de Toptien :

1.	The Beat goes on	(11)
2.	I'm a man	(9)
3.	Hey Joe	(5)
4.	Hello	(5)
5.	I've been a bad bad boy	(4)
6.	Help	(4)
7.	Strawberry fields for ever	(3)
8.	Carrousel	(3)
9.	How can we lang on to a draem	(3)
10.	Sammy	(3)

Pius x toto

Ook hier was een overweldigende deelname.

De eerste werd gehouden bij de Europese schaatskampioenschappen. De winnaar, Hans Prins uit 1c, had vier van de vijf namen goed en verdiende zo f 5, --.

De tweede toto was bij de wedstrijd Ajax-Anderlecht. De deelname was ook hier groots. Zelfs viermaal het aantal deelnemers van de laatste toptien.

Niemand had 4-1, wat ook niet te verwonderen was. Er had wel iemand 3-1, die dan ook met de eerste prijs - f 2,40 - naar huis ging: Cor Baauw 1c. Voor de duidelijkheid moet wel worden vermeld, dat hij 1-3 bedoeld had, maar het verkeerd had ingevuld. De tweede prijs ging naar Frans Rauwenhoff. uit 2c, die f 1,60 meekraag; daar hij echter 7x had meegedaan, bleef hij op een negatief saldo van 15 cent staan, maar de aanhouder wint, zei de ezel en hij stootte zich voor de achtste maal aan de zelfde steen.

L. P.

Kloosterschool

Zuster Geertruida: "Goede middag, meiskes".

"Goedemiddag, zuster Geertruida".

"Hebt ge allen uw les geleerd? Wel, gij, Amanda, zegt ge me eens: Wat zijn mannen?"

"Mannen zijn egoïsten en van het andere geslacht".

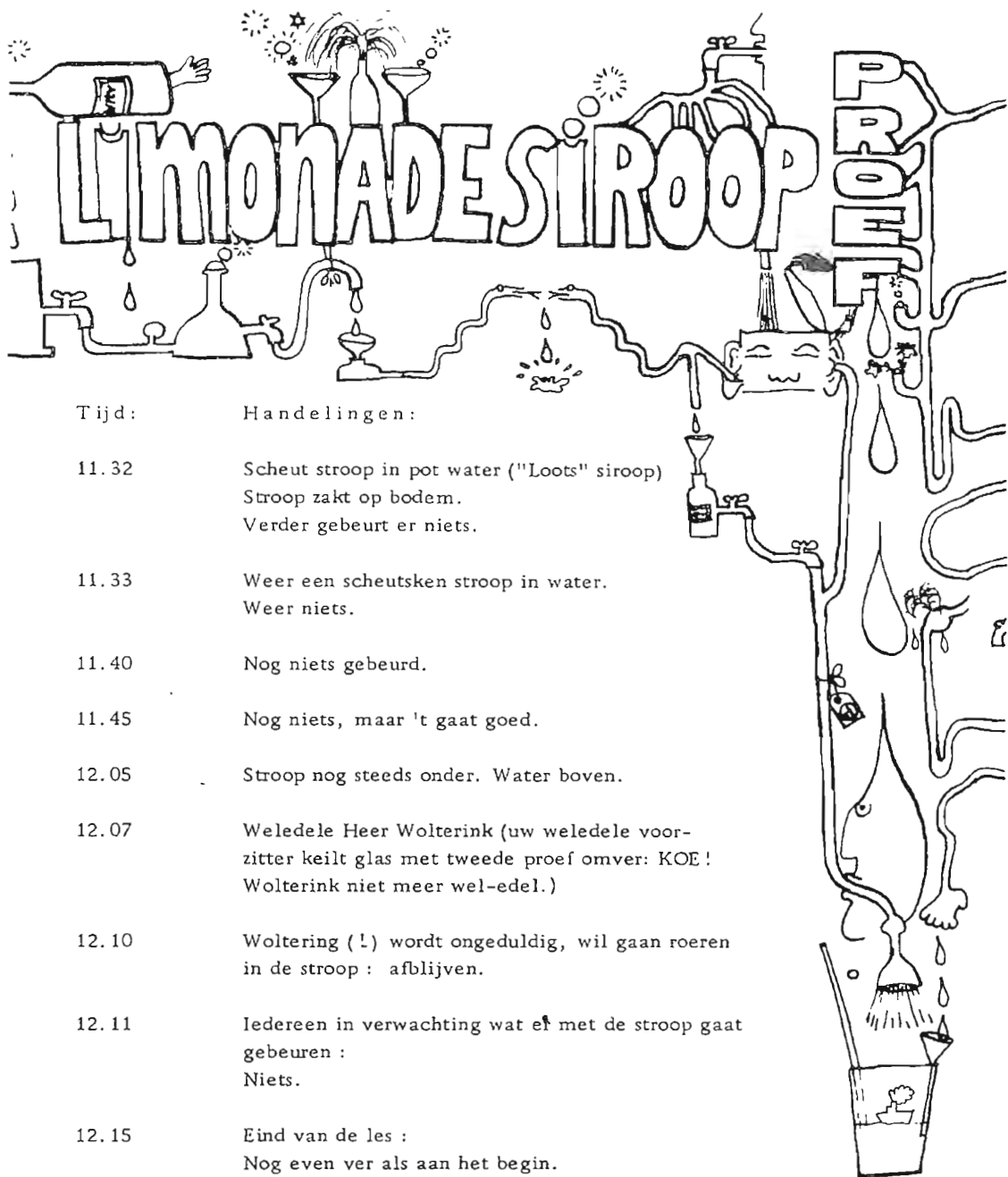
"Dat is niet geheel volledig, Amanda. Maar ik moet toegeven, dat dit een zeer moeilijk onderwerp is. Godelieve, mijn kind, tracht gij het eens iets duidelijker te omschrijven".

"Mannen zijn zelfzuchtige wezens, die van ons verlangen dat wij onszelf geven, terwijl zij iets geven wat voor hen volkomen waardeloos is".

"Dat is zeer juist, Godelieve. Ik ben verheugd, dat ge het zo geleerd hebt als het in uw aantekeningen voorkomt. Ge zult nu allen wel begrijpen, waarom ge uw rok niet boven de kuiten moogt dragen. Als andere, onbeschaafde meisjes de rokken boven de kuiten, of zelfs boven de knieën plachten te dragen, moeten zij dat zelf bij God verantwoorden en ook zelf de vreselijke aardse gevolgen ervan ondervinden. Maar wij, meiskes, wij zijn niet zo onzedig als dergelijke jongedames. Wij

mogen, als wij een man tegenkomen, hem nooit verleiden. We behoren onze ogen neer te slaan, want mannen zijn gevaarlijk, mijn kinderen. Meiskes, de bel ringt, moge God u behoeden voor de mannen."

anita 2e

- Tijd: Handelingen:
- 11.32   Scheut stroop in pot water ("Loots" siroop)
Stroop zakt op bodem.
Verder gebeurt er niets.
- 11.33   Weer een scheutken stroop in water.
Weer niets.
- 11.40   Nog niets gebeurd.
- 11.45   Nog niets, maar 't gaat goed.
- 12.05   Stroop nog steeds onder. Water boven.
- 12.07   Weledele Heer Wolterink (uw weledele voor-
zitter keilt glas met tweede proef omver: KOE!
Wolterink niet meer wel-edel.)
- 12.10   Woltering (!) wordt ongeduldig, wil gaan roeren
in de stroop: afblijven.
- 12.11   Iedereen in verwachting wat er met de stroop gaat
gebeuren:
Niets.
- 12.15   Eind van de les:
Nog even ver als aan het begin.

Conclusie: zonde van de limonade.

*) Opmerking:
De proef schijnt niet te zijn gelukt.

BRIEVEN VAN LEZERS

Geachte leden van de redactie van Bolwerk,

Wij hebben het nummer van deze maand zéér goed gelezen, maar tot onze 'spijt' hebben wij een fout ontdekt, die ons zeer ter harte gaat.

In de Toptien van deze maand stond namelijk de naam Dave Dee, Dozy, Beaky, Mick en Tich, afgekort als : DD, B, M & T. Maar deze behoort als volgt te zijn : DD, D, B, M & T. Als Dozy, de man van de vergeten D, dit geweten had, zou hij het U zeer kwalijk genomen hebben.

"Hoogachtend:"

Ben van 't Schip klasseh . . . fd 2f
Tinus Janssen (onderaan) ook uit 2f

P. S. Wij verwachten ten zeerste, dat U dit schrijven van twee trouwe schoolgeldbetalers zult plaatsen.

*

Het doet ons een groot genoegen te horen, dat tenminste twee leerlingen het vorige nummer zéér goed gelezen hebben. We hebben de naam echter expres verkeerd afgekort, om te kijken of er reacties op zouden komen. We hebben verder niet de D van Dozy, maar die van Dee weggelaten. Bovendien hebben wij de naam niet afgekort als: DD, B, M & T, maar als : D D BMT.

We wilden tot slot nog enige vragen stellen.

Waarom staat er in de brief: klasseh . . . fd in plaats van raadslid?

Waarom staat er: onderaan i. p. v. leerling, of klasgenoot, of verontwaardigde DD, D, B, M & T-fan, of helemaal niks?

Waarom staat de woorden 'spijt' en "Hoogachtend" tussen aanhalingstekens?

We weten niet of de trouwe schoolgeldbetalers al eens zijn blijven zitten, maar indien dit niet het geval is, willen wij er wel op wijzen, dat zij nog geen schoolgeld behoeven te betalen, aangezien ze dan nog vallen onder de leerplichtwet.

Beste Bolwerkers,

Deze week . . . . .

. . . . . geven?

Eén van de ouderen.

Wij zouden deze vraag graag aan alle lezers willen voorleggen, aangezien wij wel een mening hierover hebben, maar we niet weten of deze mening representatief is voor de gehele jeugd.

Zouden de belangstellenden hier eens over willen nadenken en ons 'n antwoord sturen? We denken hierbij niet alleen aan de leerlingen, maar ook aan de leraren, aangezien zij misschien beter over de jeugd kunnen oor-

delen dan de jeugd zelf. We hopen veel antwoorden op deze echt niet zo gemakkelijke vraag te krijgen.

Mede namens de redactie:
leo plasman

-----

13 januari 1967

Beste Bolwerkers,

Deze week las ik het laatste Bolwerk en kon het niet bolwerken. Ik begrijp het eenvoudig niet. Niet de stijl, niet de levenshouding, niet de samenhang. (Ketukik, dec. '66).

Waarom schrijven jullie zo? Niet alleen deze Theo Benner, maar ook andere schrijvers, jonge schrijvers van deze tijd?

Is het een modeverschijnsel?

Is het bedoeld om door anderen gelezen (ja natuurlijk) èn begrepen te worden? Is het een uiting van: 'Zo ben ik en wáárom zou jij mij begrijpen'? Begrijpen jullie het zelf? Ik kan het niet afdoen met het idee: het gaat wel weer over. Ik wil zo graag deze stroming begrijpen.

Waarom die dikke, gezochte woorden? Waarom alles zo zwaar van onbehagen?

Waarom alléén maar de drek uit een gore diepe put? En de onverhulde taal! Van ons ouderen zouden jullie die niet nemen. Dan bek je terug. Beroepshalve èn voor mijn plezier heb ik veel gelezen.

Bij het corrigeren van drukproeven kun je niet gaan uitzoeken wat je wel en wat je niet wilt lezen. De laatste jaren echter, met een gezin achter me, werk ik uitsluitend free lance, en zodoende ontgaat me veel van wat er door de jongeren wordt uitgedragen.

Jan Cremer heb ik echter wel gelezen. Uit nieuwsgierigheid. Ik geef toe: die is wel het uiterste. Maar wordt hij door jullie aanvaard als 'één van ons' ?

Deze brief is niet bedoeld als een aanval op jullie. Het is alleen maar het zoeken naar een antwoord, een ernstig, s. v. p. duidelijk antwoord. Kunnen jullie me dat geven ?

Een van de
ouderen.

explosie

tussen
enorme explosies,
vlotte vonken
vlammend vuur
en hete hitte;
dikke dampen
giftige gassen,
staat hij
bijtend op de
ruwe randen
van zijn lippen,
snuivend naar
de laatste
levenbrengende lucht.
De vurige vlammen
nadren nader
en nader
verhitten, verbranden
zijn grijs gezicht.
Hij valt voorover
en verdwijnt in
de helse hitte.

fred de soet 3e

N. B. Gedicht over een explosie → overal vuur, man tussen vuur, geen uitweg †

DE WIND UIT VERRE STREKEN
ALS V REEMDE VERHALEN DOET . . . . .
MIJ

Zandvoort, een winderige zomermiddag met veel elegante françaises en uitpuilende Duitsers, met vooral veel zonneschijn, die de meeste rood ver- en bruin gebrande lichamen in de richting van de talrijke kafetaria's en andere uitspanningen dwingt, waar vandaan ze zich na een koele dronk weer moeizaam terug bewegen om zich opnieuw voor enige uren te laten uitdrogen.

Tussen deze mengelmoes van heen en weer lopende verkleurende gestalten lag ik rustig uit te rusten van de vermoeiende weken, die voorafgegaan waren aan de afgelopen week afgelegde examens. Sinds ik vanochtend in een stampvolle en bovenal benauwde trein — een benauwdheid die ik enigszins wist op te heffen door met mijn toen nog lichtbruin gekleurde hoofd buiten het koepeeraampje te gaan hangen — was aangekomen en etenswaren voor de ganse dag had ingeslagen, had ik niet veel meer gedaan dan me precies om het kwartier om te wenden en me uiterst nauwkeurig in te zonne-oliën. Als je zoon hele middag op het steeds heter wordende strand ligt te luiëren dan komt er op een gegeven ogenblik een ogenblik, waarop je wegdommelt mede door het geruis van de branding, dat slaapverwekkend is als het geluid van zachte achtergrondmuziek . . . .

Wilhelm Frechhart liep traag door de overblijfselen van Oertask, een onbeduidend plaatsje in Wit-Rusland, dat de Duitsers slechts ten koste van talrijke manschappen en een aanzienlijke hoeveelheid materiaal hadden veroverd. De meeste bewoners waren als gevolg van de zeer hevige strijd het platteland opgevlucht om bij (verre) familieleden of kennissen hun heil te zoeken. Wilhelm keek naar een misvormde terrier (het dier had twee te korte voorpoten en slechts één oor), die door een poezengat aan de zoveelste voedselstrooptocht van de afgelopen dagen in de verlaten huisjes begon. Wilhelm schopte de buitendeur open van het huis waar het beest naar binnen was gegaan. Het beest zat hem verbaasd — als een douanier die smokkelwaar ontdekt bij een minister van buitenlandse zaken — vanuit de hoek en zijn ooghoek aan te staren met een ichhab'esnichtgewusst-blik.

Wilhelm trok het laatste stuk worst dat hij nog bezat uit zijn ransel en wierp het de hond toe om het vertrouwen ervan te winnen. Na zoveel dagen van gruwelijke gevechten had hij behoefte aan een kompanjon, ook al was het een misvormde (wat betekende dit na alles wat hij al gezien had?) hond. De hond likte aan de beslikte poetie, waarbij Wilhelm hem zachtjes over de kop streefde.

Wilhelm dacht aan Anuschka, zijn lievelingshond, die hij genoemd had naar zijn vrouw. Zowel Anuschka Frechhart als Anuschka de hond waren bij de bombardementen op Münster omgekomen. Wilhelm dacht weemoedig aan zijn vroegere huisgenoten terug en klopte de hond liefkozend op de flanken, waarbij deze hem begrijpend met zijn trouwe

hondeogen aankeek. Zo kwam het, dat Wilhelm besloot Fräulein - zoals hij de hond noemde alhoewel het een mannetje was, maar dat bemerkte hij eerst enige weken later en toen was hij al zo aan de naam gewend, dat hij deze niet meer wenste te veranderen - met zich mee te nemen.

Maandenlang trokken zij overal waar het front zich bewoog: aanvankelijk voornamelijk oostwaarts, later meer in westelijke richting. Wilhelm lette er wel goed op, dat Fräulein tijdens de gevechten die hij moest leveren in de frontlinie, steeds zo veilig mogelijk opgeborgen was en een vader kon zich in oorlogstijd niet meer bekommeren om zijn kind, dan Wilhelm dit deed om de hond. Alles ging goed en Wilhelm dacht reeds aan later, wanneer hij met Fräulein samen zijn vrije uren door zou brengen met lange wandeltochten in de omgeving van zijn geboorteplaats.

Tot op een voor hem fatale dag, toen even buiten Gdansk Fräulein door een rondvliegende granaatscherf open werd gescheurd en met de darmen naast zich als een apart lichaamsdeel, bleef liggen, een bloederige aanklacht op het plaveisel van deze Poolse stad. Wezenloos zat Wilhelm voorover op de knieën zo urenlang te staren naar de gemutileerde overblijfselen van zijn gezelschap (zoals hij ook urenlang had zitten staren naar de eerste Rus, die hij in een mantegenmangevecht met zijn bajonet had afgemaakt, totdat een sergeant hem met een 'macht nichts' had meegesleurd).

Urenlang bleef hij ineengedoken zitten kijken, af en toe zachtjes huilend. Zo vond een kapitein hem.

"Terugtrekken", beval de kapitein hem.

"Mijn hond, mijn Fräulein".

"Macht nichts!"

Macht nichts (!)

Macht nichts . . . . . Ik zag een Beier zijn zoveelste biertje inschenken, ondanks de dreigende blikken van zijn vrouw.

De wind was naar het westen gedraaid . . . . .

n. n.

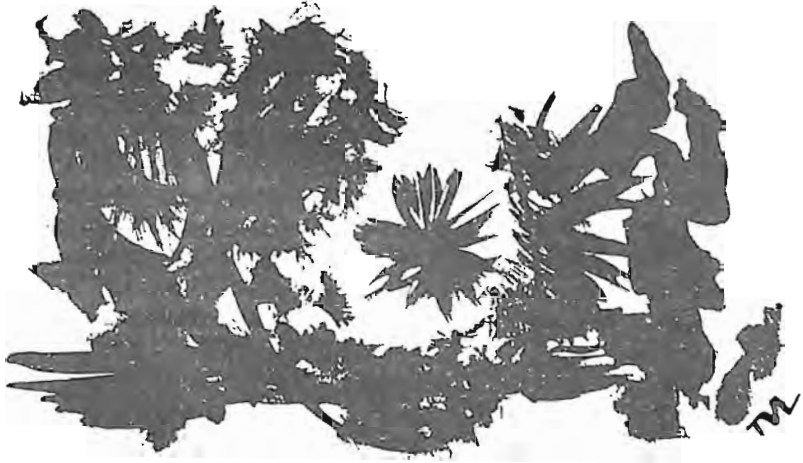
DE WERELD

een kale en eindeloze vlakte, met hier en daar een half verdorde kaktus.
daar sta je dan, alleen, met je blote kakkies in het kokend hete zand.
je schoenen zijn versleten, door het vele lopen.
en dan, die brandende zon in je rug.
't is alsof je in een kachel bent gegooid en die kaktussen doen je denken aan half ver-
koolde houtsblokken.
je gedachten dwalen af naar je familie en vrienden.

-----
dan kom je weer tot de werkelijkheid terug.
wat moet je doen . . . . ?
je hebt nog maar weinig water, dus je moet zuinig zijn.
en plots zit je zonder water;
je hebt zo'n dorst, oh die verdomde dorst.
je tong hangt als een droge zeem uit je mond
je strompelt verder, verder, uit deze hel, naar de bewoonde wereld, naar . . . . water!
maar alles wat je ziet is zand, zand en nog eens zand . . . . je wordt er krankzinnig van.
je komt maar langzaam vooruit, want je bent doodop
je gezicht en kleren zitten vol zand.
dan val je uitgeput neer. . . . je kan niet meer.
hoe lang je daar ligt weet je niet, maar dan, daar, ... in de lucht . . . . je redding,
. . . . een helikopter.
je verzamelt alle krachten die je nog hebt, en begint als een idioot te zwaaien . . . .
help . . . . help . . . . help me dan toch!
en dan . . . na een tijdje . . . . hij daalt . . . . hij heeft je gezien . . . . .
. . . . . je bent gered !!!!!!!

marjon smit 2b

ALS IK EEN MOTOR HAD

als ik een motor had,
ik zou hem van hier
het meer in laten rijden,

hoog van de bergen, over
toeristen en campings rijdend,

van de berg tegenover me,
hij zou een draak zijn
ik zou hem moeten stoppen

het meer is diep, mijn eigendom
zou het meer doen overstromen,
als een monster, het zou me
raken,

als een eiland in een oceaan
zou ik op mijn motor achterblijven
samen met God, mijn God

carin

PIONIERS ONDERWIJSVERNIEUWING

Echtpaar Michels uit bestuur Lyceum Pius X

(Van onze verslaggever)

AMSTERDAM, 7 febr. — Prof. dr. A. M. J. F. Michels en zijn echtgenote, mevr. dr. C. A. M. Michels-Veraart hebben hun functie als resp. voorzitter en vicevoorzitter van de Pius X Stichting neergelegd. In verband met hun leeftijd achten zij de tijd aangebroken om hun taak te beëindigen. Zij hebben zich ook teruggetrokken uit de Stichting Progressief R.K. Onderwijs, waarvan mevr. Michels het voorzitterschap bekleedde en ook prof. Michels lid was.

De organisatie van het onderwijs in Nieuw West is voor een belangrijk deel het werk geweest van het echtpaar Michels, dat vele jaren heeft geijverd voor vernieuwing van het katholieke onderwijs. Het Pius X Lyceum werd de eerste katholieke middelbare school in Amsterdam met een lekenbestuur en coëducatie. Daarnaast werd ook aan-

dacht gegeven aan vernieuwingen in 't lager onderwijs, hetgeen de taak werd van de Stichting Progressief Onderwijs, die haar zorg uitstrekt over de Mgr. Noletschool en de Bisschop Huibersschool, een tweetal kleuterscholen in Slotervaart alsmede een ULO-school.

Het Pius X Lyceum telt thans 730 leerlingen. De school is nog steeds gevestigd in noodgebouwen aan de Tooropstraat. Het wachten is op een bouwvergunning voor het definitieve gebouw naast de Pius X kerk in Slotervaart. Men hoopt dat de eerste paal dit jaar in de grond zal gaan.

In het bestuur van de Pius X Stichting wordt prof. Michels opgevolgd door mr. J. A. Mommersteeg. Het secretariaat blijft toevertrouwd aan de heer P. C. Hoogveld.

Advocaat voor rech'

Demonstr

m

een bundel

Dit bericht uit "DE TIJD" van 7 februari jl. over het aftreden van prof. dr. A. Michels als voorzitter van de Pius X - Stichting zal aan vele leerlingen onopgemerkt voorbij gegaan zijn.

Wij vestigen er echter even de aandacht op, omdat er in de voorlaatste alinea van het hierboven genoemde krantenartikel staat: "Men hoopt dat de eerste paal dit jaar in de grond zal gaan".

Dit werd namelijk vijf jaar geleden ook al gezegd . . . .

Altijd optimistisch blijvend, spreken wij de hoop uit, dat mr. J. A. Mommersteeg in ieder geval nog het heien van de eerste paal zal meemaken als voorzitter van de Pius X - Stichting.

red.

En dan nu op de volgende pagina :

ONZE GEWELDIGE,

ONZE GROOTSE,

ONZE HARTVERWARMENDE,

ONZE ALTIJD MOPPENTAPPENDE,

ONZE NOOIT HUMEURIGE,

ONZE ALTIJD OP ZOEK NAAR EEN KOOPJE ZIJNDE,

ONZE VEERTIG JAAR BIJ HET ONDERWIJS ZIJNDE,

Ik zal maar uitscheiden, want de doorsnee-lezer heeft toch zijn nieuwsgierigheid niet kunnen bedwingen en heeft de bladzijde omgedraaid.

Maar voor de sterken onder ons,

OP DE PAGINA ERNAAST . . . . .

ONZE EVENEENS GEWELDIGE,

ONZE EVENEENS GROOTSE,

ONZE EVENEENS HARTVERWARMENDE,

ONZE NOOIT HET BORD UITVEGENDE,

ONZE NOOIT STRAFWERK GEVENDE,

ONZE "SLECHTS" VIJFENTWINTIG JAAR

BIJ HET ONDERWIJS ZIJNDE . . . . .

Nu zal hopelijk iedereen de bladzijde inmiddels wel hebben omgeslagen, zodat ik in rust en vrede een paar vieze woordjes kan zeggen, zonder bang te hoeven zijn, dat iemand ze leest.

Nu stilte in de zaal, de laatste draait de pagina om, het blaadje ritselt . . . .
eindelijk alleen . . . . . nog even wachten . . . . . en dan ga ik het nu . . .
Verrek . . . . .

de bladzijde is vol . . . . .

foto: k. sleven

foto l. plasman

Zwart-zwaar zijn in de nacht
de ogen der duisternis
Ze schaduwen en schaken
hun schemerige schimmen
Gril-grijze silhouetten
die nu nog ronddolen
zullen koud-kil-wit zijn
in het ochtendgloren

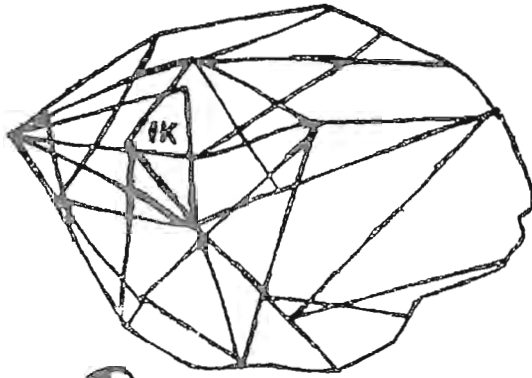
ted 4g

Het leven van een burgerman
is als het leven in het drijfzand
Hij wil steeds hoger op,
maar zakt steeds dieper,
raakt steeds verder van de kant.
Onbereikbaar is de top
want in zijn doen en laten
is hij bekrompen.
Hij vult de loze gaten
in onze maatschappij.

ted 4g

in het ochtendgloren
werd in het diepst geboren
een verwrongen iets
niets, niets, NIETS,
IK.

pim ranzijn

R

„DE BAARMOEDER“

Plaatsen . . . . . OF NIET ??

15 jan. '67 Eindredakteur van BOLWERK wordt benaderd door ene P. R., die hem zegt dat hij een stukje binnen zal krijgen dat met zijn naam (P. R) ondertekend zou zijn. Hij zou het echter niet geschreven hebben . . . . "of het alsjeblieft niet geplaatst wordt".

10 febr. '67 Eindredakteur van BOLWERK wordt benaderd door ene A. M., die hem het verzoek doet iets voor haar te doen.
"Je mag het niemand vertellen, hoor".
Er wordt gevraagd een stukje plus een tekening te plaatsen, die van de hand zouden zijn van P. R. Het gaat om een weddenschap, dus: "of het a. u. b. geplaatst wordt".

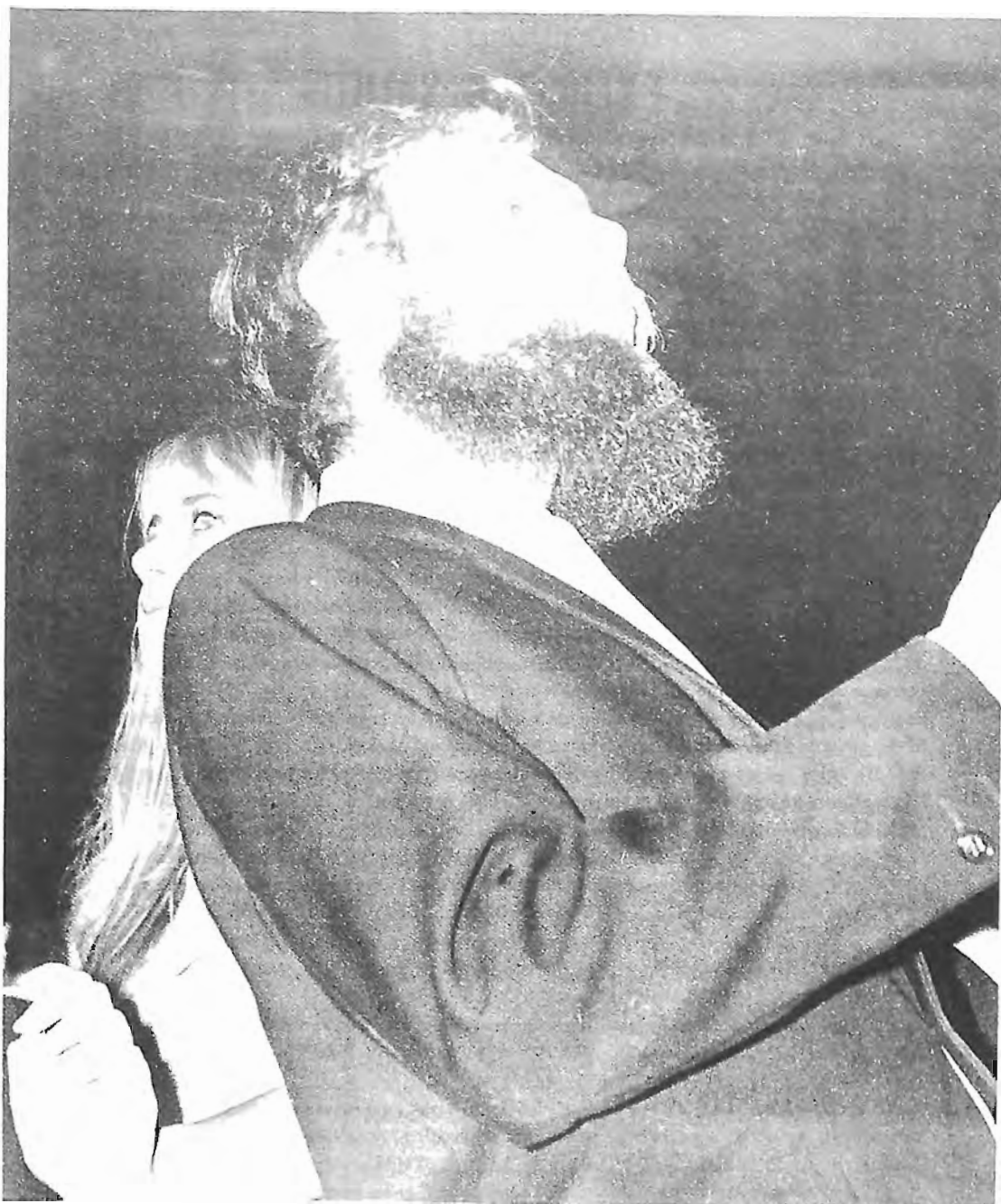
Daar sta je dan, met je goede wil; je vraagt je af: Plaatsen of niet". Je komt tot de conclusie, dat je zelf een mannelijk individu bent en je voldoet aan de wil van het vrouwelijk personage.

Enkele opmerkingen:

- 1) De schrijver hoeft de schrijver niet te zijn, hoewel wat hij schrijft of niet schrijft wel op de schrijver schijnt te slaan.
- 2) De eersteklassers worden verzocht voor het woord "De baarmoeder" te lezen: "Moeder aan de woelige baren", dit om onschuldige vragen te voorkomen.
- 3) Dit verzoek geldt tevens voor de 2de klas gymnasium (dit slaat nergens op, het wordt echter wel verzocht).
- 4) Een gelukkig huwelijk begint vaak met verschrikkelijke ruzie.
- 5) Het wachten is op een ruzie tussen P. R. en A. M.
- 6) A. M. staat al klaar. Ze noemde P. R. een grote egoïst.

Bijlagen: 1 gedicht
1 tekening

L. P.

Haren met nog wat . . . . .

voor de eerste, tweede en derde klassers deze foto als aanmoediging om maar zo hard mogelijk te werken en zo snel mogelijk in de vierde klas te komen, om naar het 'ruige' schoolbal te mogen.

Kunt U zich overigens voorstellen dat de mannelijke figuur op deze foto de broer is van een van de leraressen van het Pius X ?

Gezien de beharing onder zijn kin zult U wel de conclusie getrokken hebben, dat deze noodfiguur geen leerling van onze gladkinnige school is.

EXERCITUS SALUTIS

LEGER DES HEILS - SALVATION ARMY - HEILSARMEE - FRELSER-
ARMEEN

Toen er tijdens een godsdienstles bleek, dat er niemand van ons iets zinnigs over het Leger des Heils kon zeggen, vroeg de pater, wie er zo moedig was om een afspraak met het Leger te maken om nadere inlichtingen te krijgen.

We besloten, er met een groep van vijf meisjes, te weten Dorine, Ineke, Ans, Agaath en ik, heen te gaan op woensdag 30 november, op welke dag we zeer vriendelijk werden ontvangen door majoor A. den Heus, die gaarne bereid was om ons het een en ander over het Leger des Heils te vertellen. Hieronder volgt een verslag van het gesprek, dat we met de majoor hebben gehad en dat ons vele onduidelijke dingen omtrent het Leger heeft opgehelderd.

Als eerste vraag rees al spoedig :

"Waarom en door wie is het Leger der Heils gesticht?"

Op 10 april 1829 werd in Nottingham William Booth, stichter van het Leger des Heils, geboren. Zijn vader was een klein aannemer, die bijna zijn hele vermogen verloor, waardoor het gezin armoede leed. William moest al vrij jong gaan werken, en kwam zo in contact met de ellende van de arbeiders.

Er waren lage lonen en er heerste ontevredenheid, en men ging - zoals we dat wel vaker in de geschiedenis zien - zijn vreugde in het geloof zoeken. Zo ook William, die al heel spoedig lid werd van de Methodistenkerk. Later ging hij zelfs voor dominee studeren.

Hij was een bijzonder goed redenaar, waarschijnlijk omdat hij bezielde was door de zgn. 'opwekkingspredikers'.

Hij predikte, dat de kerk niet langer alleen maar voor de welgestelden moest zijn, maar ook voor de schooiers, dronkaards en hoeren. Hij zei nl. "Ieder mens kan veranderen, al is het een dronkaard of schooier, want God kan alles". Deze uitspraak van Booth, ontleend aan de Bijbel, is de grondslag van het werk van het huidige Leger des Heils.

Dit was voor de protestanten een reden om hem als dominee te ontslaan, maar voor hij dit ontslag kreeg, nam hij het al.

Hij is toen gaan prediken in een der armste wijken van Londen (East-End) en hij heeft heel veel bekeerlingen gemaakt onder deze mensen.

"Is het Leger des Heils een godsdienstige instelling?"

Aanvankelijk, d. w. z. voor de Tweede Wereldoorlog, was het Leger des Heils geen kerkgenootschap, doch bedoeld om armen te helpen. Tijdens de oorlog werd dit echter door de bezetter onmogelijk gemaakt, omdat het Leger geen godsdienstige instelling was.

Maar na de oorlog heeft het van de regering de naam van godsdienstige sekte gekregen. Het gaat niet zozeer om leden te winnen voor het Leger, maar om de mensen tot het geloof in God te brengen d. m. v. de prediking. Zo kan men dus best een katholiek worden, na door het Leger bekeerd te zijn.

Er is ook geen wezenlijk verschil tussen het Leger des Heils en de R. K. Kerk, alleen een verschil in persoonlijke verhoudingen en persoonlijke opvattingen. Ook wij zijn lid van de Oecumenische Raad van Kerken, maar we willen blijven vechten om ook de ongeloovigen mee te laten genieten van het Woord Gods.

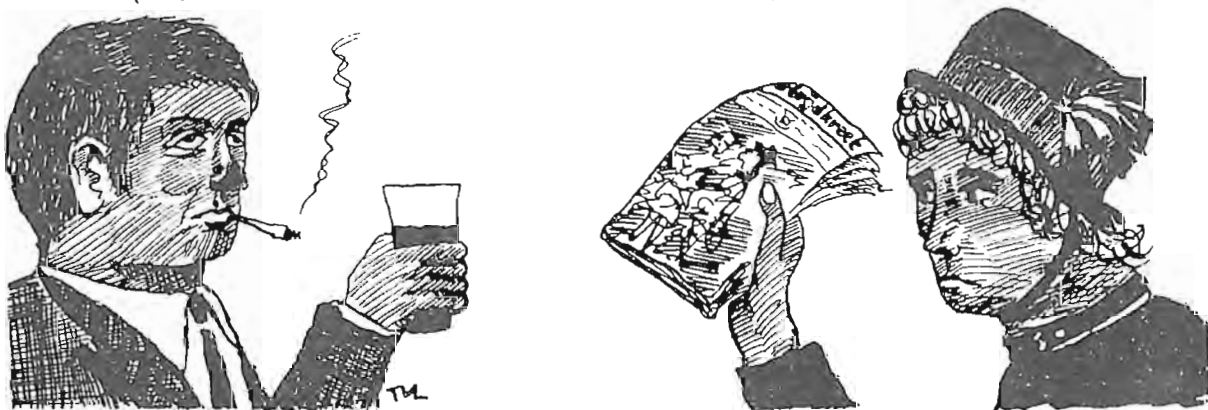
"Wat doet het Leger des Heils op het ogenblik in Nederland?"

Op de eerste plaats is dit toch wel het helpen van de armen; nóóit met geld, want dat komt toch in de kroeg terecht, maar door materiaal. Als je honger hebt, dan krijg je - gratis - eten. Wil je slapen, je krijgt een bed. Heb je kleren nodig, dan krijg je die. En verder staan we vaak op straat liederen te zingen om zo de mensen tot de Bijbel te brengen. Dit trekt meer mensen dan menigeen denkt. Dan, wat onze uniformen betreft, dat is een introductie om aan de wereld te laten zien, dat we Christen zijn en dus willen helpen. Dat uniform houden we altijd aan; zouden we dat niet doen, dan blijven o. a. op de Zeedijk de deuren gesloten. We mogen éénmaal per jaar collecteren en het is het publiek, dat het Leger des Heils in stand houdt.

Dit was een zeer ingekorte weergave van ons gesprek. We willen met dit artikel helemaal niet zeggen, dat het Leger zo enorm is; we proberen alleen maar te begrijpen waarom ze het doen. En is ook dat niet een stapje naderbijkomen tot de éénwording der Christenen?

Enige voorname punten:

- 1) Er is geen Doopsel, wel een plechtig opdragen van het kind aan God (zoals Jezus in de tempel)
- 2) Op $\pm$ 16-jarige leeftijd kan iemand (in Nederland) heilssoldaat worden.
- 3) Er is een opleidingsschool voor officieren. De opleiding duurt ca. 6 jaar, waarna nog enige jaren moeilijk werk moet worden gedaan, om daarna pas benoemd te worden.
- 4) De getrouwde soldaten worden gelijk officier, een vrouw kan dus niet hoger staan in rang dan haar man, en ook omgekeerd.
- 5) Er is per land een verdeling in districten; er staat per land één man aan het hoofd (in Nederland een Deen) en het allerbelangrijkste lid zit in Londen. Deze groepen zijn niet zozeer van elkaar afhankelijk als ons systeem (Paus-bisdommen, enz.)

- 6) De gewone soldaten werken in fabrieken, op kantoren enz. Elk district moet zijn eigen hogeren onderhouden.
- 7) Er bestaan geen sacramenten en er zijn geen heiligen, tenminste iedereen kan even heilig worden. Maria is dus niet heiliger dan enig ander.
- 8) Zondagochtends is er een dienst, waar voornamelijk de diep-gelovigen komen (tenminste geregeld) en om $\pm$ 7.30 's avonds een ongedwongener bijeenkomst, waarheen iedereen gaat.
- 9) Het zingen van liederen op straat heeft niet alleen het doel, geld op te halen, maar

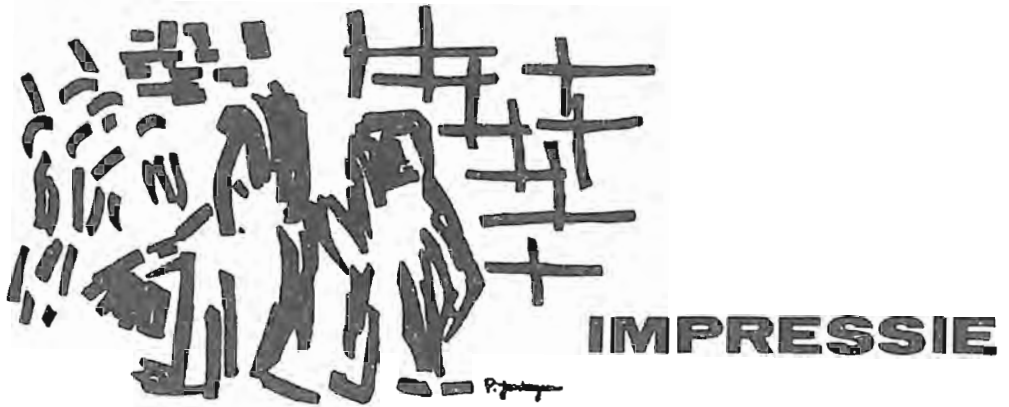
vooral de eenzamen en zieken enige vreugde te bezorgen. Dikwijls vraagt men, of ze hier of daar voor iemand komen zingen, en zo zijn er al zeer velen gelovig geworden.

- 10) Er bestaan inderdaad armen, en die moeten eerst een volle maag hebben, voordat ze iets met de Bijbel te maken willen hebben en ze de Bijbel kunnen waarderen.
- 11) Er worden géén aparte scholen gesticht: de kinderen moeten met allerlei godsdiensten in aanraking komen, om daardoor vrijer te zijn en meestal wel in hun eigen overtuiging gestaafd te worden.

Met hartelijke dank aan Majoor A. den Heus, die ons alle inlichtingen en materiaal verschafte, willen wij dit artikel beëindigen.

Joke Peereboom 4a

Dorine van Ravensberg 4a

Wie ooit het Nederlandse taalboekje "De Pen op Papier" heeft gehad, zal niet gauw de stortvloed van oefeningen vergeten. Na een onderhoudend stukje over b. v. journalistiek, krijgt men de gebruikelijke reeks vragen te beantwoorden, met nog net aan het eind de opdracht nou eens zelf als journalist op te treden.

Laatst hadden we weer zo'n spoedcursus. Impressionisme stond er boven. De kersverse impressionist maakte eerst een schema van de ingrediënten:

- a) Ik verplaats mij in gedachten naar de kleine cour, zoals die mij 's morgens voor de eerste bel toeschijnt.
- b) De dichter wordt beïnvloed door zijn milieu; dus stop ik er wat maatschappelijk gekanker in (ik had ook nog ergens een velletje sex, maar dat ben ik kwijt).
- c) Ten behoeve van de lyriek laat ik er een meisje in voorkomen. (Onderwerp c) wordt uiteraard slechts suggererend verwerkt!)
- d) Het geheel wordt overvloedig met kleur- en lichtaanduidingen besprenkeld, omdat dit de voornaamste kenmerken van een impressionistisch kunstwerk zijn.
- e) Tenslotte nog wat jofele beeldspraakjes er tussendoor.
.....Ik kon beginnen (± 300 woorden).

Oef. 45. Wat bedremmeld staan wij daar weer, zoals elke ochtend van onze zesdaagse werkweek. De besloten, slaperige sfeer van het huiselijk leven weerspiegelt zich op de gezichten. De grauwe tegels, de donkerbruine wanden, de roodroestige hekken, alles

schijnt zich in de grijze rechthoekige strook lucht te willen oplossen.

Het langzaam ontwakende leven vloeit nu door de tunnel, als een school forellen, snak-
kend naar helder bronwater; de optimistische jeugd, die op het kleurloze maatschappelijk
leven wordt afgericht.

Een tomaatrood figuurtje werkt zich onstuimig, kris-kras door deze statig duwende stroom
heen, gelijk een verdwaald goudvisje, terwijl de geelbruine haarsluijer aan twee kanten
als vinnen uitwaaiert.

"Mag ik een trekje?" klinkt het uit het bedeesde geroezemoes als het ketsen van een vuur-
steen tegen een tegelwand. De dofzwarte schoenen, waarover de grijze broekspijpen zich
kreukerig draperen, schuifelen uit hun posities en een bleke rustige hand, waarvan de vin-
gers een kankerverwekker onder een bijna rechte hoek omklemmen, klimt omhoog langs
een der gestalten. De teer witte cilinder verdwijnt nu in de handpalm. Slechts het door-
weekte uiteinde beweegt zich resoluut naar de begerige mond. De droge lippen ontvou-
wen een ellipsvormige spleet. Een rode, warme gloed licht tweemaal achtereen op, ter-
wijl het genot het hele gezichtje doet rimpelen, waarna het in een nevel gehuld wordt.
Twee uiterst dankbare, blauwe ogen zoeken reede een nieuwe prooi.

Een rinkelend geluid doet zelfs de slaperigste leerling geheel ontwaken.

Het leven is weer voor een poosje op een laag pitje gezet.

lars hansson 5c

DEPRESSIE

twee violen
in één symfonie
twee paar ogen
met één gedachte,
zoeken en vinden elkaar.

een sentimenteel vibrato:
kortstondige schoonheid
kortstondig geluk,
teveel emotie
te weinig innerlijke kracht.

een toon trilt omhoog,
steeds sneller.
de andere -
slechts een resonantie -
sterft langzaam weg . . .

66 lars hansson 5c

his nowhere world

Wanhopig worstelt hij door
een mistig leven.
Zijn glazige ogen vangen
nog enkele wazige lichten op.
Hier en daar een vage schim, die
een menselijk lichaam voorstelt.
Een zacht lawaai dringt in de verte
tot hem door.
In werkelijkheid is het heel dichtbij.
Alleen het concrete heeft nog enige
betekenis.
De ziel heeft afgedaan.
Niets van het innerlijke heeft nog waarde.
Waarvoor leeft hij eigenlijk?
Doelloos rondzwerfend met een leeg hart,
dat eigenaardig genoeg nog gevuld is
met haat. Een haat tegen deze lege
wereld.
Een drenkeling, wiens hand nog net boven
water steekt met het doel om vastgegre-
pen te worden.
Een stervende ziel in een stervende wereld;
tastend en zoekend naar enig houvast . . . .

nov. '66

loky

DENK OM DE BUREN

je wilt tateltennissen
en het mag niet
je wilt een witte fiets
het mag niet
je zet de radio knotshard aan
"ssst jongen, denk om de buren . . ."
je wilt met een meisje uit
en het mag niet
je wilt een provo zijn
mag niet
je roept : leve de republiek
"ssst jongen, denk om de buren . . ."
je wilt je haar laten groeien
je wilt je witte broek aan
je wilt, je wilt, je wilt zoveel
maar het mag niet, het mag niet,
want
"denk om de buren . . ."

P. P. - 3a
pseudoniem

Girl

I saw a girl, she saw me, we saw each other,
we looked and looked at each other,
I saw: blue eyes, fair hair, well formed legs,
she saw: big boy, blue eyes, fair hair,
well haired legs.

That was on the beach.

I saw: a mink coat, expensive jewels,
a Jaguar.

She saw: a second-hand coat, a copper ring,
a second-hand bike.

That was down town.

I saw: my ceiling, my alarm-ring, my room.
I'd fallen asleep . . . . .

G. T. - B. F.

PACIFISME EN DIENSTPLICHT

In onze gezapige burgerlijke maatschappij wordt een pacifist beschouwd als een zonderling, een halfzachte utopist, die zich weinig van de feiten aantrekt. Pacifisten vindt men in Nederland dan ook weinig. Kenmerkend hiervoor is, dat hier slechts één partij is, die het pacifisme een van haar grondbeginselen durft noemen: de PSP. Omdat deze partij samen met de CPN in de uiterst linkse hoek staat, stelt men de PSP vaak in een kwaad daglicht.

Vaak gehoorde verwijten aan het adres van deze partij (en van pacifisten in het algemeen) :

- De PSP is communistisch, maar durft dat niet te bekennen.
- Pacifisme is een utopie.
- De PSP is voor eenzijdige ontwapening, beoefent een politiek van "Kom maar en schiet me dood".

Wat dat 'communistisch zijn' betreft: het lijkt me geen schande communist te zijn. Als men dat niet is, hoeft men zich het ook niet te noemen. Communisten zijn overigens geen pacifisten (hoewel men de 'vreedzame coëxistentiepolitiek' wel als een vorm ervan kan beschouwen).

Het pacifisme (in de vorm van het aan alle kanten neerleggen van de wapenen) is op het ogenblik een utopie, inderdaad. Maar elk politiek streven, elk partijbeginsel is in principe een utopie. De verwezenlijking volgt pas dan, wanneer de betreffende partij een meerderheid behaalt bij een verkiezing. Wanneer het merendeel van de wereldbevolking de wapens gezamenlijk wil neerleggen, zal dat gebeuren. Daartoe moet ook de strijdlustige minderheid gedwongen worden. Deze ontwikkeling loopt in zekere zin parallel met de vorming van een 'wereldstaat'. Dat die nog niet bestaat kan men de PSP als minderheidspartij niet verwijten. Voor zo'n partij zijn de grondbeginselen, die verschillen van die van de grotere partijen, altijd utopieën.

De PSP is zeker niet voor eenzijdige ontwapening van Nederland alleen. Zij wil dat de Nederlandse regering haar houding t. a. v. bepaalde wereldconflicten en de koude oorlog wijzigt, en streeft verder naar algemene ontwapening. Overigens vind ik, dat er veel te zeggen is voor ontwapening van Nederland alleen.

1) Het geld dat besteed wordt aan de defensie (een van de twee grootste posten op de begroting) kan nuttiger worden gebruikt, voor onderwijs, gezondheidszorg, ontwikkelingshulp e. d.

2) Wij kunnen een voorbeeld zijn voor andere landen, de grote mogendheden, omdat we met minder risico kunnen ontwapenen. Onze strijdkrachten hebben in verhouding tot die van de grote mogendheden een minimale omvang en staan (indirekt) onder bevel van de NATO. Een oorlog (d. w. z. een kernoorlog) tussen de blokken zou voor Nederland dezelfde resultaten en gevolgen hebben, wanneer onze strijdkrachten in NATO-verband strijden of in het geheel niet strijden. De eerste (niet door de NATO te verhinderen) aanval met H-bommen zou vernietiging van Rotterdam en van de militaire NATO-hoofdkwartieren in het zuiden van Nederland inhouden. Wanneer daar wat bommen op gevallen zijn, is er voor

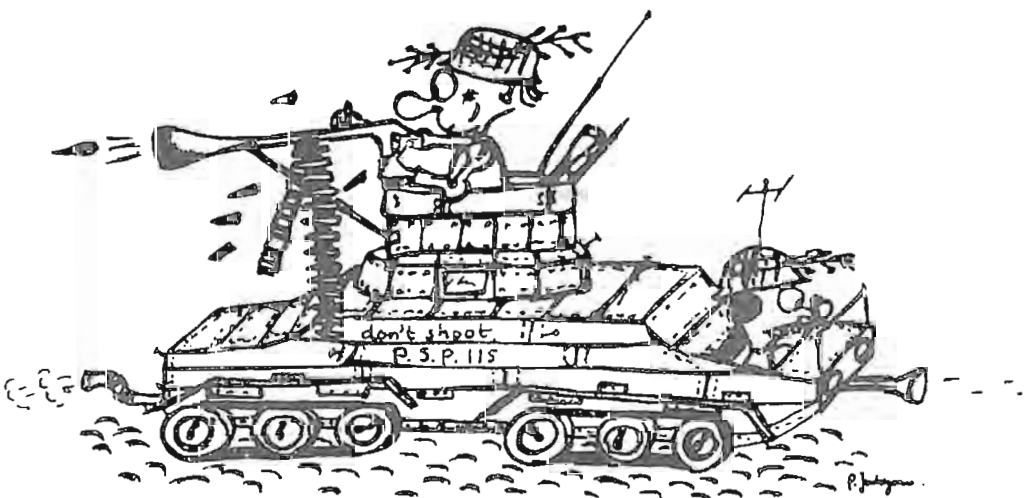
ons niets meer te verliezen. Eénzijdige ontwapening zullen velen van de meest fervente PSP-aanhangers, en dus zeker de andere Nederlanders, een (echte) utopie noemen. Maar zoals gezegd, de PSP is voor algehele ontwapening, waarbij waarnemers wederzijds kunnen controleren, of aan de ontwapening de hand wordt gehouden.

3) De dienstplicht vervalst. Dienstplicht is een onderwerp, waarover veel geschreven en gesproken wordt. Vaak wordt de gedachte aan dienstplicht voor meisjes geopperd. Dit zou dan 'dienen' zijn op sociaal gebied, vooral in de ziekenhuizen. Het enorme personeelstekort zou daar zo opgelost kunnen worden. Voorstellen hierover worden steeds afgewimpeld, voornamelijk met het argument, dat zulk werk verantwoordelijk is, te verantwoordelijk om door Jan en alleman verplicht gedaan te worden.

Mij lijkt het omgaan met oorlogstuig ook nogal verantwoordelijk, maar ongelukken in het leger komen zo weinig voor, dat ik ongelijk blijk te hebben (voor minder snuggere figuren: Dit was ironisch bedoeld). Ik vind verder, dat het gewone verpleegsterswerk (bedden opmaken, wassen, met thermometers e. d. sjouwen) niet bijzonder verantwoordelijk is en (in de meeste ziekenhuizen) ook niet met veel verantwoordelijkheidsbesef gedaan wordt. Een redelijk voorstel lijkt mij: Laten de dienstplichtige meisjes het alledaagse verpleegsterswerk doen en de 'geroepenen' het verantwoordelijke (operatiekamer, etc.). Ik vind deze dienstplicht trouwens geheel in overeenstemming met de vrouwen-emanipatie.

Tenslotte: Het is onredelijk, dat jongens van ca. 19 jaar door anderen (de stemgerechtigden) tot dienen verplicht worden. Zij (en heel eventueel ook nog anderen) moeten zelf stemmen over dienstplicht en wat er mee samenhangt.

jos koning

SPORTKLEDING

"OVERPEINZINGEN" m. b. t. DE SCHOOLSPOORTKLEDING NAAR AANLEIDING VAN HET KERSTTOERNOOI '66

Flitsende dribbels, dreunende smashes, keiharde sprongschoten, schrille fluitsignalen, geroezemoes van stemmen en ..... een bonte verscheidenheid aan sportkleding !

Over die sportkleding een enkel woord.

Een team, dat tijdens sportwedstrijden de school vertegenwoordigt, dient gekleed te zijn in de schoolsportkleding... omdat :

- er 'n duidelijk onderscheid moet bestaan tussen de verschillende teams, zowel voor de spelers zelf, de scheidsrechters als de toeschouwers (organisatorische factor).
- het groepsverband mede tot uitdrukking komt in de uniformkleding, hetgeen de éénheid van het eigen team stimuleert en als zodanig van invloed is op de tegenpartij (psychologische factor).
- het tegenover de gastheer en tegenspelers getuigt van waardering en beleefdheid, als een team de moeite heeft genomen om zich correct en kenbaar te kleden (sociale factor).

Dit groepsbelang domineert hier dus boven het eigen belang (eigen smaak).

Voorstel

Voor zover het model en/of de kleur van onze schoolsportkleding mede debet zijn aan het feit, dat onze leerlingen niet graag deze sportkleding dragen, de volgende suggestie:

De leerlingen zoeken in overleg met de leraren lich. opv. (zoals dat in het verleden is gebeurd) naar een nieuw schoolspporttenu.

Iedere leerling kan ideeën en suggesties indienen bij de raadsleden.

Een eventuele nieuwe schoolsportkleding zou dan ingevoerd kunnen worden m. i. v. een nieuw schooljaar en aanvankelijk alleen verplicht zijn voor de eerste klassers. Het daarop volgende jaar voor 1e en 2e klassers, enz. Na verloop van zes jaren is de metamorfose volledig.

Voorwaar een zesjarenplan, geen kleinigheid!
Denk er eens goed over na.

G. Herben

Wat vindt U van dit uniform?
TM.

aktie=-reaktie

KRITIEK n. a. v. ARTHUR CONTRA KAREL

Ik wil me niet mengen in de RAMMEI-discussie tussen Karel Sprenger en Arthur Edwards. Ik wil alleen voor beiden (vooral voor Arthur) iets rechtzetten omtrent mijn "Vietnam"-stuk, dat van de censor niet geplaatst mocht worden, omdat de slotzin zou luiden: "Johnson is een moordenaar".

Ik heb nooit een stuk over Vietnam geschreven. Wel schreef ik in september '66 een stuk, getiteld "Demokratie" (waar ik nog steeds achter sta), waarin een passage voorkwam over het verbod omtrent het uitspreken of schrijven van de leus "Johnson moordenaar!"

1) Karel is fout, omdat hij begon over 'n stuk over Vietnam. Mijn stuk werd gecensureerd op grond van de gewraakte passage zodat (na STOA I) de indruk kon ontstaan, dat het helemaal over Vietnam ging. Een conclusie hierin dat de leuzenschreeuwers gelijk hebben, bevindt zich ergens midden in het stuk. Ik vind het niet erg, als Karel over de slotzin spreekt (dat was in zijn stuk niet van belang), maar Arthur maakt dan de droevige opmerking, dat mijn conclusie in die slotzin stond (ik citeer deze 'slotzin' nog wel!), als was dat de druppel die mijn 'Vietnam'-emmer deed overlopen.

2) Arthur is niet alleen fout, door leugens laat hij zien hoe bekrompen zijn redenering is. Hij zegt (Bolw. nr. 3), dat mijn stuk 'nu juist niet aan die minimumeisen voldoet' (om in Bolw. geplaatst te worden).

Maar het zou wel geplaatst zijn, als juist die éne zin er niet in gestaan had (en ik weigerde die te schrappen). Dat die zin 'lasterlijk en beledigend' is, zou inderdaad waar zijn als hij wel 'een teken van zwakte wat betreft de motivering en redenering' is. Maar, domme Arthur, de enigen die mijn stuk gelezen hebben zijn de censor, de redactie en ik. JIJ niet, en dat blijkt wel duidelijk! Mijn motivering was bijzonder volledig, praat jij dus alsjeblieft niet over iets waar je niets van weet! Inderdaad heb jij Ho Tsji Minh niet voor moordenaar uitgemaakt. Jouw Vietnam-stuk was toch alleen bedoeld om Johnson vrij te pleiten van het moordenaar zijn. verder hoef ik daar niets over te zeggen. Mijn stuk ging (in die passage) over een verbod, niet over Vietnam!

Een zin van 4 (vier) woorden bepaalt echt niet 'stijl en woordgebruik van mijn stuk. Ik had trouwens liever niet, dat je mijn (aan jou onbekende) stuk behandelt als het doorsneenummer van 'schreeuwerige prulbladen'. (Wat denk je van "De Telegraaf" Arthur?)

Hopelijk is dit het laatste wat (terecht of ten onrechte) door enige figuur over mijn stuk gezegd is.

jos koning. -

REPLIEKEN EN NIEUWE GEZICHTSPUNTEN naar aanleiding van VIETNAM-KRITIEKEN . . .

In een indrukwekkend artikel van grote afmetingen heeft dhr. Van Stekelenburg zijn mening uiteengezet over de kwestie-Vietnam, in verband met de voorgeschiedenis

van dit conflict. Het lijkt allemaal te kloppen als een bus en ik ben zelfs bereid om, wat die voorgeschiedenis betreft, dhr. van Stekelenburg in het gelijk te stellen.

aktie=-reaktie

(Ik heb niet eens de moeite genomen de aangegeven citaten te controleren, hetgeen ik best had kunnen doen). Maar dhr. Van Stekelenburg heeft slechts in incidenteel verband gelijk!

Wanneer hij het bijv. heeft over de gangstermethoden van het C. I. A. ten tijde van de Foster Dulles-periode, heeft hij gelijk; wanneer hij zinspeelt op een dictatoriaal, fascistisch en corrupt bestuur onder Diem, dan ziet hij de zaken eveneens goed; wanneer hij stelt, dat Ho Tsji Minh en de Vietminh tijdens de onafhankelijkheidsstrijd tegen Frankrijk en ook aanvankelijk daarna, de sympathie genoten van het grootste deel van het volk, dan kan hij het ook hier bij het rechte eind hebben! Maar wat moet hieruit volgen?

Wil dhr. v. Stekelenburg soms hiermee aantonen, dat ook Johnson een gangsterpolitiek voert en dat de Vietcong ook nu nog steeds kan rekenen op de steun van de Zuid-Vietnamezen?

Wanneer dat de bedoeling niet was, kan zijn artikel vrijwel niet anders worden beschouwd dan als een poging om ondergetekende persoonlijk in een hoek te drukken, en als dat zijn bedoeling wèl was, ziet dhr. v. Stekelenburg de zaken toch wel heel scheef! Ik zal dat uitleggen.

Allereerst poneer ik een stelling die als volgt luidt:

- a) de Amerikaanse interventie in Vietnam tijdens de Foster Dulles periode was slechts gericht op een politiek doel, namelijk het tegenhouden van het communisme in Zuid-Vietnam, een opzet die vooral daarom zo betwistbaar is, omdat Amerika zich over de rest niet bekommerde.
- b) de huidige politiek van pres. Johnson aldaar is daarentegen wèl

gericht op het verdedigen van de vrijheid van Z. Vietnam en op de opbouw van het land in het economische en maatschappelijke vlak.

c) Het zijn de Vietcong en de N. Vietnamese geregelde gevechtstroepen, die deze opbouw belemmeren (het aantal van laatst genoemden moet zeker geschat worden op 125000 man; het door dhr. v. Stekelenburg genoemde percentage van 20% is pertinent onjuist en moet zeker 50% bedragen!)

Daar we het over punt a) wel allemaal eens zullen zijn, breng ik dat niet ter sprake; des te meer over de punten b) en c). Een paar feiten:

Met name in de laatste paar jaar zijn door de communisten enkele tienduizenden Z. - Vietnamese burgers vermoord (mijn toen opgegeven schatting van 'duizenden en nog eens duizenden' is eigenlijk nog te laag). De slachtoffers waren en zijn vooral onderwijzers, verplegend personeel en plaatselijke dorpschoude, maar ook 'gewone' burgers, die òf niet met de Vietcong mee wilden vechten òf het slachtoffer werden van aanslagen van de Vietcong in Saigon.

Het is wel opvallend, dat dhr. v. Stekelenburg hier met geen woord over rept. Dit is toch ook wel weer begrijpelijk, want de SS-methoden van de Vietcong om b. v. een gevangenenkamp uit te moorden bij de nadering van Z. Vietnamese troepen, komt natuurlijk niet bepaald in zijn straatje.

Als dhr. van Stekelenburg nu ook nog weet dat in de laatste jaren ongeveer 800 000 mensen zijn weggevlucht uit Vietcong gebieden (geen gevechtsterrein!) naar gebieden die onder controle staan van Saigon, dan zal hij moeilijk staande kunnen houden, dat de Vietcong en de Noord Vietnamese vrienden, laat staan bevrijders zijn van het Zuid-Vietnamese volk.

Dat niettemin nog een groot deel van de communistische troepen uit Z. Vietnamese bestaat, is een gevolg van de gedwon-

aktie=-reactie

gen rekrutering, gepaard gaande met de nodige terreur en razzia's van de kant van de Vietcong (moord op dorpschouwen!). Maar men kan nu eenmaal niet dóór blijven rekruteren; het aantal jongens van 14 à 15 jaar dat mee moet vechten, wordt dan ook met de dag groter, evenals trouwens het aantal overlopers van dezelfde zijde.

De opbouw van Z. Vietnam is met de daadwerkelijke militaire steun van Amerika in volle gang gekomen. Op het gebied van onderwijs zijn de resultaten nu al verbluffend. Gingen 9 jaar geleden nog slechts 600000 kinderen naar school, nu zijn het er reeds 1.700000! Met behulp van Amerikaanse dollars zijn door de Z. Vietnamezen zelf en met assistentie van Amerikaanse soldaten al 8500 lokalen gebouwd. Het aantal opgeleide onderwijskrachten in het kader van hetzelfde Amerikaanse hulpprogramma bedraagt reeds 8000. Dat alles, ondanks de handgranaten, brandstichtingen en ontvoeringen door de Vietcong. De laatste tijd nemen deze aanslagen gelukkig wat af, misschien omdat de Vietcong inziet, dat zij daarmee de Z. Vietnamezen tegen zich in het harnas jaagt, maar ik denk dat het voor de Vietcong reeds te laat is. Ook op het gebied van technisch en agrarisch onderwijs wordt grote vooruitgang geboekt. Op medisch gebied zijn de zaken de laatste tijd eveneens goed op gang gekomen. Een van de belangrijkste personen op dit gebied aldaar, is de arts dr. Pat Smith. Zij zegt: "Het praktische werk van ons, van dag op dag, steekt gunstig af bij de loze beloften van de Vietcong" en zelfs de vijand komt onder de indruk van de Amerikanen. Er is tenminste een geval bekend, dat in een ziekenhuis een gewonde Vietcongsoldaat, behandeld door een Amerikaanse arts, na genezing bleef als onbetaald vrijwilliger. Dat alles komt maar zelden in de openbaarheid, laat staan dat dit door mensen die het Amerikaanse beleid afkeuren en menen prat te kunnen gaan op zogenaamde objectiviteit, vermeld wordt. Nog meer zaken bewijzen de kentering die nu in Zuid-

Vietnam aan de gang is. Er is daar namelijk een premier aan de macht, die volkomen integer is. Menigeen zal misschien even met de ogen knipperen, maar de feiten liggen er. Ky is de eerste niet-corrupte premier in Zuid-Vietnam en dat niet alleen; hij is ook de eerste die de zwarte handel, de corruptie en inflatie daadwerkelijk bestrijdt; een moeilijke strijd, maar dat hij deze aandurfte moeten zelfs zijn tegenstanders erkennen!

Er zijn ook eindelijk verkiezingen gehouden. Daar had ik het in mijn stuk nota bene nog over. Henk Spaan heeft hierop gereageerd, dhr. v. Stekelenburg heeft daar echter met geen woord over gerept, hetgeen bewijst, dat deze verkiezingen inderdaad beschouwd moeten worden als een nederlaag voor de Vietcong. Die reactie van Henk Spaan slaat dan ook nergens op. Het gaat er namelijk niet om, dat de communisten van deze verkiezingen voor een grondwetgevende vergadering zijn uitgesloten (het tegendeel zou trouwens neerkomen op een capitulatie), maar waar het wél om gaat is dat de Z. Vietnamezen ondanks de bedreigingen van de Vietcong (die ook werkelijk voorzover dat in hun macht lag zijn uitgevoerd) naar de stembus trokken, met alle risico's van dien! Het feit, dat men alleen op niet-communisten kon stemmen versterkt mijn redenering slechts!

Pieter de Heer had het over 'het onbetrouwbare Z. Vietnamese leger'. Hij is een paar jaar achter. Het Z. Vietnamese leger is nu betrouwbaarder dan ooit.

Ook in de binnenlandse verhoudingen is de kentering al zichtbaar. Wanneer boeddhisten, katholieken, studenten, arbeiders en boeren zichzelf afvragen: "Hoe willen wij worden geregeerd? Welke staatsvorm willen we?" dan is dat geen teken van zwakte. In tegendeel, het is het beste bewijs dat er belangrijke vooruitgang is geboekt in de strijd tegen de vijand. Hoe groot de verschillen en geschillen tussen deze groepen onderling ook mogen zijn, ze zijn het over één ding eens: zij willen niet onder een

communistisch bestuur staan! Het is in dit verband tekenend, dat nog geen enkele leider van welke volksgroep ook, overgelopen is naar het zgn. Bevrijdingsfront.

Al deze zaken wijzen op een kentering in Z. Vietnam, één in de goede richting, één die het gevolg is van de Amerikaanse krachtsinspanning van de laatste paar jaar! Laten we hopen, dat ook Hanoi zich bewust wordt van zijn verantwoordelijkheid voor deze afschuwelijke oorlog. En gelukkig begint het daar de laatste tijd op te lijken.

a. edwards

- 26-1 Een leerling van 5c wordt de klas uitgestuurd bij dhr. Hendriksen. Hij krijgt een dubbelkje mee. Commentaar van dhr. Hendriksen: "Een kinderhand is gauw gevuld."
- 28-1 De eerste Pius X TOTO wordt georganiseerd. De naam van de rus Matusjevitsch wordt op drie verschillende manieren geschreven.
- 4-2 Iemand die na het vierde uur vrij heeft, schreeuwt ten aanhoren van 5c die op dat moment in lokaal 23 zit : "Oh mamma, I'm coming !!!"
- 7-2 Ter wille van de duidelijkheid zullen we de lezer niet krenken met termen als 'differentiëren', maar we zullen de zaak eenvoudig beschouwen. Vijf minuten nadat dhr. Geurts tot de ontdekking komt, dat $24 : 4 = 6$, bemerkt hij dat dus uit de berekening $k + 2$, waarbij $k = 4$ ook . . . . 8 komt. Klas 5c begint te lachen. Conclusies:
- a) klas 5c let op onder de wiskunde,
  - b) dhr. Geurts is aan vakantie toe.
- 10-2 Voor de tweede keer wordt op de STOA verboden het Wilhelmus mee te zingen. Lang leve dhr. Tell, hieperdepiep, hoera !!
- 11-2 Dhr. Geurts constateert, dat er een vieze kleverige rotzooi op zijn bord, en op zijn tafel zit; hij stelt hier het bestuur van STOA voor verantwoordelijk. . .
- 13-2 vandaar de briefwisseling naast het handenarbeidlokaal.
- 15-2 Het is eindelijk officieel uit tussen Piet en Saartje.
- 18-2 Leerlingen van het Pius X gaan naar La Tartuffe om te kunnen constateren, dat ze nog steeds geen frans verstaan.
- 20-2 De kroniek van Bolwerk munt uit in dufheid. Dat geldt ook voor het verdere schooljaar.
- 22-2 Nog vier nachtjes slapen en de 4e klassers mogen voor 't eerst naar het bal.

Voor de Junioren

Jeugdige heren
van 2 tot 16 jaar

Van Baerlestraat 10
telefoon: 73.34.40

The Society Shop

AMSTERDAM

HEREN- EN JONGENSKLEDING

Voor de Senioren

Van Baerlestraat 10
hk. P.C.Hoofdstraat
telefoon: 79.12.53

BANDRECORDERS

TELEVISIE - HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN - WASMACHINES

PLATENSPELERS

POSTJESWEG 69-77

JAN TOOROPSTRAAT 73-75

Dejo

TELEFOON 84974

TELEFOON 135678

RADIO - VERLICHTING - ELEKTR. APPARATEN - KOELKASTEN

Speciaal voor leerlingen van L.O.-, M.U.L.O.- en V.H.M.O.-scholen

BIJLESSEN IN:
(doorgewenst aan huis)

REKENEN - WISKUNDE
NATUUR- EN SCHEIKUNDE

JAC. JANSEN POSTBUS 1563 AMSTERDAM

Succes door energie!

HANDELSOPLEIDING
DINKGREVE
WILLEMSPARKWEG 31
AMSTERDAM-ZUID
TELEFOON 71 24 04

Handelsopleiding

H. J. B. Dinkgreve

Boekhouden M.O. - S.P.D. - M.B.A. - Praktijk-
diploma's Boekhouden en talen. Typen en Steno
Middenstandsdiplooma (officiële I.M.O. opleiding)

Lid V.D.P.I.H.

Lesadressen: Willemsparkweg 31 - Da Costakade 102
Jan de Louterstraat 40, Slotermeer

PIUS X
BOEKHANDEL
ANNEX KUNSTHANDEL
SCHOOLBOEKHANDEL
GEVESTIGD SINDS 1914
WETT. GED.

SNELLE LEVERING
VAN ALLE
STUDIEBOEKEN

UITSLUITEND
HET
GOEDE BOEK

*Het Betere genre
religieuze artikelen*

AMSTERDAM C — RAADHUISSTRAAT 35 — TEL. (020) 24 74 88*
ONDER DE GALERIJ (2 LUNEN)

DE BOEKENLEVERANCIER VAN HET PIUS X LYCEUM